

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 11830/2023
15.05.2024. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Добриле Страјина, председника већа, Драгане Миросављевић, Надежде Видић, др Илије Зиндовића и Мирјане Андријашевић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Михајло Тодоровић, адвокат из ..., против тужене Општине Бачки Петровац, коју заступа Правобранилаштво Општине Бачки Петровац, ради стицања без основа, одлучујући о ревизији тужиле изјављеној против пресуде Вишег суда у Новом Саду Гж 1954/2019 од 04.11.2022. године, у седници одржаној 15.05.2024. године, донео је

РЕШЕЊЕ

НЕ ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о ревизији тужиле изјављеној против пресуде Вишег суда у Новом Саду Гж 1954/2019 од 04.11.2022. године, као изузетно дозвољеној.

ОДБАЦУЈЕ СЕ, као недозвољена, ревизија тужиле изјављена против пресуде Вишег суда у Новом Саду Гж 1954/2019 од 04.11.2022. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Новом Саду П 549/2019 од 11.03.2019. године, ставом првим изреке, усвојен је у целости тужбени захтев. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да тужиљи на име неоснованог обogaћења исплати 18.678,89 динара на име главног дуга са законском затезном каматом обрачунатом на појединачно опредељене износе од доспелости до исплате. Ставом другим изреке, обавезана је тужена да тужиљи накнади трошкове парничног поступка од 24.880,00 динара са законском затезном каматом од извршности до исплате.

Пресудом Вишег суда у Новом Саду Гж 1954/2019 од 04.11.2022. године, ставом првим изреке, преиначена је првостепена пресуда, тако што је одбијен као неоснован тужбени захтев којим је тражено да суд обавезе тужену да тужиљи на име неоснованог обogaћења исплати укупно 18.678,89 динара на име главног дуга, опредељен према појединачним износима са законском затезном каматом од доспелости до исплате, као и да јој накнади све трошкове парничног поступка са законском затезном каматом од извршности до исплате. Ставом другим изреке, обавезана је тужилца да туженој надокнади трошкове жалбеног поступка од 12.000,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужила је благовремено изјавила ревизију, због погрешне примене материјалног права, са предлогом да се о ревизији одлучи као о изузетно дозвољеној, у смислу члана 404. Закона о парничном поступку.

Тужила је поднетом тужбом тражила да се тужена обавезе на враћање новчаног износа, плаћеног на основу решења о утврђивању самодоприноса које је тужена доносила за период од јануара 2010. закључно са децембром 2014. године, године, на основу Одлуке Скупштине Општине Бачки Петровац о увођењу самодоприноса за подручје Месне зајенице Гложана („Службени лист Бачки Петровац, бр. 5/2008), за коју је одлуком Уставног суда ИУо 93/2011 од 21.03.2013. године утврђено да није у сагласности са Уставом и Законом.

Побијана другостепена пресуда донета је у складу са правним схватањем које је Врховни касациони суд утврдио на седници Грађанског одељења од 17.02.2021. године по питању начина отклањања штетних последица појединачног акта насталих применом касираног, неуставног или незаконитог општег акта. Означено правно схватање тиче се ретроактивног дејства касаторне одлуке Уставног суда, као изузетка од правила да таква одлука има правно дејство само за убудуће, које јој је признато само под условима и у поступку прописаним законом. То је у Републици Србији уређено одредбама чланова 61. и 62. Закона о Уставном суду, по којима је подношење захтева за измену појединачног акта обавезујући почетни корак ка остварењу права на накнаду штете, а за случај да се изменом тог појединачног акта не могу отклонити штетне последице, поступак се наставља подношењем захтева Уставном суду да својом одлуком одреди други начин отклањања штетних последица - утврђивањем права на накнаду штете, повраћајем у пређашње стање или на други начин.

Следствено томе, лице коме је повређено право коначним или правноснажним појединачним актом донетим применом закона или другог општег акта за који је одлуком Уставног суда утврђено да није у сагласности са Уставом, општеприхваћеним правилима међународног права, потврђеним међународним уговорима или законом, не може се обратити суду тужбом за накнаду штете пре него што покуша да отклони штетне последице неуставности и незаконитости касираног општег акта, изменом појединачног акта од стране његовог доносиоца, а уколико то није могуће - подношењем захтева Уставном суду да својом одлуком одреди други начин отклањања штетних последица.

Тужила, након доношења и објављивања одлуке Уставног суда ИУо 93/2011 од 21.03.2013. године, није од органа тужене тражила измену појединачних аката - решења о утврђивању самодоприноса, донетих на основу одлуке јединице локалне самоуправе за коју је означеном одлуком Уставног суда утврђено да није у сагласности са Уставом и законом, нити је Уставном суду подносила захтев за одређивање начина на који ће се отклонити штетне последице касираног општег акта.

Из наведеног разлога не постоји потреба да се размотре правна питања од општег интереса, у интересу равноправности грађана, ради уједначавања судске праксе нити постоји потреба новог тумачења права, па је применом члана 404. ЗПП Врховни суд одлучио као у ставу првом изреке.

Испитујући дозвољеност ревизије у смислу члана 410. став 2. тачка 5., у вези члана 479. став 6. ЗПП, Врховни суд је оценио да ревизија није дозвољена.

Чланом 468. став 1. ЗПП прописано је да се споровима мале вредности сматрају спорови у којима се тужбени захтев односи на потраживање у новцу које не прелази динарску противвредност 3.000 евра по средњем курсу НБС на дан подношења тужбе. Чланом 479. став 6. ЗПП прописано је да против одлуке другостепеног суда којом је одлучено у спору мале вредности ревизија није дозвољена.

Тужба у овој правној ствари поднета је 22.01.2019. године. Вредност предмета спора је 18.678,89 динара.

Побијаном другостепеном пресудом одлучено у спору мале вредности, јер вредност предмета спора не прелази динарску противвредност 3.000 евра по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе, из чега следи да ревизија није дозвољена, на основу члана 479. став 6. ЗПП.

Врховни суд је приликом одлучивања имао у виду да је другостепеном одлуком преиначена првостепена одлука, у ком случају би по члану 403. став 2. тачка 2. ЗПП ревизија била дозвољена, али како специјално правило из члана 467. ЗПП искључује примену општих правила, ревизија није дозвољена.

На основу члана 413. ЗПП, Врховни суд ј одлучио као у ставу другом изреке.

Председник већа – судија
Добрила Страјина, с.р.

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**